
СПІВРАЦЯ МІЖ ДОМОМ І ШКОЛОЮ

ПРАКТИЧНИЙ ПОСІБНИК

Вправи,
ідеї приклади,
та стратегії

Підготовка і публікація цього видання стала можливою завдяки підтримці, наданій Всеукраїнському фонду "Крок за кроком", Фондом Чарльза Стюарта Мотта (www.mott.org) та Міжнародним фондом "Відродження" (www.irf.kiev.ua) в рамках програми "Школа як осередок розвитку громади". Виражені у ньому думки належать авторам і не обов'язково відображають погляди Фонду Чарльза Стюарта Мотта та Міжнародного фонду "Відродження".

Упорядники: **Наталія Софій, Юлія Кавун**

Редактор: **Оксана Таранченко**

Технічний редактор: **Юрій Рибачук**

Авторське право на це видання належить Всеукраїнському фонду "Крок за кроком". Передрук або інше поширення цих матеріалів як у цілому, так і окремих частин, без згоди Всеукраїнського фонду "Крок за кроком" можливі за умов посилання на першоджерело та безкоштовного розповсюдження.

© Всеукраїнський фонд "Крок за кроком"

ЗМІСТ

Вступ	5
Частина 1. Розробляємо програму	7
Чому зв'язки між домом та школою такі важливі	
Навіщо потрібна програма «Дім-школа»	
Процес розробки програми	
Процес створення програми	
Проводячи оцінювання програми «Дім-школа»	
Ключові питання	
Основні компоненти	
Збираючи погляди батьків	
Проводячи опитування	
Приклади опитувальників для батьків	
Письмові процедури	
Приклади текстів процедур щодо політики «Дім-школа»	
Залучення батьків до розробки політики	
Частина 2. Виробляємо практичні навички	39
Ласкаво просимо до школи	
Постійне спілкування	
Батьки як учителі/учні	
Залучення батьків до школи	
Особливі потреби й обставини	
Більше прислухаймося до батьків.	
Частина 3. Застосовуємо теорію на практиці	67
Розробка плану дій	
Окреслення цілей	
Поширення інформації	
Здійснюємо постійний нагляд за політикою	
Тренінги	
Висновок	
Додаток	
Публікації Всеукраїнського фонду "Крок за кроком"	74

ВСТУП

Посібник "Співпраця між домом та школою: вправи, приклади, стратегії" був створений в рамках програми "Школа як осередок розвитку громади", яка здійснювалася Всеукраїнським фондом "Крок за кроком" протягом 2003-2004 років за підтримки Фонду Чарльза Стюарта Мотта (www.mott.org) та Міжнародного фонду "Відродження" (www.irf.kiev.ua). Учасниками програми стали сім загальноосвітніх шкіл у Київській, Луганській, Львівській областях та місті Донецьку.

Мета програми — становлення взаємовигідного партнерства між школами та громадами, яке б сприяло розвитку громад та реалізації концепції навчання впродовж усього життя. Мета програми реалізовувалась через організацію громадсько активних шкіл, діяльність яких передбачала участь громади у процесах управління школою; надання шкільних ресурсів, включаючи людські ресурси, для забезпечення потреб громади, допомогу та безпосередню участь у проведенні оцінки потреб громади та реалізації програм, спрямованих на вирішення цих проблем.

Батьки є частиною громади та найпершими помічниками педагогів у навчанні та вихованні їхніх дітей. Адже саме батьки є найпершими учителями своїх дітей. Але батьки як представники громади, можуть і повинні залучатися не лише до процесу навчання дітей, а й до процесів управління школою, позаурочних програм. Школа також може виступити джерелом підтримки батьків, надаючи їм різні інформаційні, навчальні послуги, започатковуючи програми, що будуть базуватися на потребах батьків. Тому, для шкіл, які є відкритими для участі батьків та ширшої громадськості, важливим є розробка окремої програми та її реалізація.

Цей посібник містить практичні рекомендації щодо розробки такої програми та інші ресурси, які можуть використовуватися школами, чиїми цінностями є цінності відкритого, демократичного суспільства. Саме такі цінності забезпечують право голосу усіх у вирішенні питань якості освіти, управління, використання ресурсів, що будуть служити найефективнішим способом для дітей, педагогів, батьків, усіх членів громади.

У Посібнику використані приклади громадсько активних шкіл — учасниць програми "Школа як осередок розвитку громади"; шкіл-учасниць програми "Крок за кроком", основним принципом якої є активне залучення батьків до навчального процесу; а також використані матеріали Тітуса Александера, Джона Бастіоні, Еми Бересфорд, які є експертами у галузі громадської освіти.

Усі, хто зацікавиться результатами та діяльністю програми, концепціями навчання впродовж усього життя та розвитку громад, можуть знайти відповідну інформацію на веб-сторінці Всеукраїнського фонду "Крок за кроком" — www.ussf.kiev.ua